

EURAJOEN KUNTA

Arviointikertomus 2025

SISÄLLYS

1. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano
2. Tarkastuslautakunnan toiminta ja kokoukset
3. Kuntastrategian toteutuminen
4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen
 - 5.1. Yleiset talouden tavoitteet
 - 5.2. Kunnanhallitus
 - 5.3. Tekninen lautakunta
 - 5.4. Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta
 - 5.5. Sivistyslautakunta
 - 5.6. Ympäristölautakunta
6. Tarkastuslautakunnan muut havainnot ja arvioinnit
7. Yhteenveto ja allekirjoitukset

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA KOKOONPANO

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko kunnanvaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Valtuusto on 2.6.2025 valinnut toimikaudeksi 2025-2029 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenen ja varajäsenet.

jäsen

Markku Weckman, puheenjohtaja
Petri Laakso, varapuheenjohtaja
Terhi Virta
Päivi Alanko-Rehelmä
Pasi Viitanen
Marko Rantanen
Satu Pessi

varajäsen

Taisto Laakso
Jari Luukkonen
Krista Tuomisto
Marita Lappi
Jarmo Sallila
Mikko Peltonen
Tiina Lavonius

Kunnan tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT, HT Aino Lepistö. Avustavina tarkastajina ovat toimineet Jaana Ojanperä ja Paula Vihtalahti.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat ilmoittaneet seuraavat esteellisyytensä:

Petri Laakso: kunnanhallituksen jäsen 31.5.2025 saakka, hallituksen jäsen Eurajoen Jäähalli Oy, Kiinteistö Oy Olkirivi, Kiinteistö Oy Perenhovi, Kiinteistö Oy Riikonkuja sekä Kiinteistö Oy Lukkarila.

Pasi Viitanen: läheinen Eurajoen kunnanvaltuuston III varapuheenjohtaja, läheinen Etelä-Satakunnan työllisyysaluelautakunnan jäsen 1.6.2025 alkaen. Hallituksen jäsen Kiinteistö Oy Olkirivi, Kiinteistö Oy Perenhovi, Kiinteistö Oy Riikonkuja sekä Kiinteistö Oy Lukkarila 31.5.2025 asti jonka jälkeen kyseisissä hallituksen varajäsen.

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA KOKOUKSET

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain edellyttämiä asioita tilivuodelle 2025 erikseen hyväksytyn arviointisuunnitelman ja kokousaikataulun mukaisesti.

Tarkastuslautakunta on pitänyt kuusi tilivuoteen 2025 kohdistunutta kokousta ja kuullut niiden yhteydessä kunnan viranhaltijoita. Kutsuttuina kokoukseen ovat olleet kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, sivistysjohtaja, elinvoimapäällikkö, tekninen johtaja, vesilaitoksen käyttöpäällikkö ja hyvinvointikoordinaattori.

Tarkastuslautakunta käsitteli toimintavuoden aikana kokouksissaan kuntalain 84 §:n edellyttämällä tavalla luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset ja saattoi ne tiedoksi kunnanvaltuustolle.

3. KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Eurajoella on vuonna 2022 käyttöön otettu kuntastrategia vuosille 2023 - 2026, sekä valtuuston 23.3.2026 hyväksymä uusi kuntastrategia vuosille 2027 - 2030, jossa kunnan tulevaisuuden tavoitteita on päivitetty vastaamaan nykyhetken haasteisiin.

Kunnan uusi visio:

Eurajoki – Suomen sähköisin kunta,
viihtyisä ja yhteisöllinen – nykyaikainen ja kasvava

Vetovoimainen Eurajoki

- Edistämme kunnan elinvoimaisuutta ja jatkuvaa kehittymistä.
- Mahdollistamme kilpailukykyisen ja yritysmuotoisen toimintaympäristön.
- Edistämme aktiivisella elinkeinopolitiikalla työllisyyttä ja yritysten toimintaedellytyksiä.
- Tarjoamme monipuolisia asumisvaihtoehtoja sekä kehitämme ja hyödynnämme viihtyisää ympäristöämme.

Toimiva Eurajoki

- Toteutamme toimivat palvelut ja pidämme kunnossa rakennetun ympäristön.
- Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista ja osaamisesta.
- Teemme päätökset ketterästi ja toimimme ratkaisukeskeisesti.
- Kehitämme ja hyödynnämme digitaalisia ratkaisuja.

Hyvinvoiva Eurajoki

- Tarjoamme sujuvan arjen ja kannustamme aktiiviseen elämään.
- Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.
- Toteutamme UNICEFin lapsiystävällisen kunnan toimintamallia.
- Tuemme yhdistys- ja harrastustoimintaa.

Kestävän kehityksen Eurajoki

- Tuemme ja kannustamme ekologisesti kestävän toiminnan kehittymistä.
- Huomioimme ympäristön kunnan toiminnassa, sopimuksissa ja valinnoissa.
- Toimimme taloudellisesti ja vastuullisesti.
- Kehitämme kestävän kehityksen mukaisia liikkumismuotoja.

Kuntastrategiasta saadaan muodostettua hyvä kokonaisuus toiminnallisiin ja taloudellisiin tulostavoitteisiin.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että uutta kuntastrategiaa päivitetään myös tulevaisuudessa toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

4. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Kuntalain 115 §:n mukaisesti toimintakertomuksessa tulee antaa tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Eurajoen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on säädökset ja määräykset kunnan hallintosäännössä. Lisäksi käytössä on sisäisen valvonnan ohjeet sekä riskienhallintapolitiikka.

Eurajoen kunnan tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on kuvattu riskien ilmenemismuotoja ja hallintatapaa. Nykyään tietoturvariskit ovat kaiken aikaa yleistyneet, mistä syystä nämä asiat edellyttävät jatkuvaa seurantaa toiminnoissa ja varautumaan tehokkaasti siihen, että olemme ajan tasalla.

Arviointihavaintona voidaan todeta, että kunnassa on toteutettu kuntalain edellyttämät toimet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä. Kaikilla organisaatiotasoilla tulee huolehtia sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan kuuluvista tehtävistä.

Sisäisessä riskienhallinnassa tulee kiinnittää huomiota erityisesti avainhenkilöstön korvattavuuteen ja sijaisjärjestelyihin liittyviin kysymyksiin normaaleista poikkeavissa tilanteissa sekä riskien hallintaan liittyvien prosessien dokumentointiin.

5. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toiminnallinen tavoite on kunnanvaltuuston asettama, talousarvioon sisältyvä määrärahan käyttötarkoitusta, palvelujen määrää tai laatua taikka toiminnan kehittämissuuntausta koskeva tavoite. Tavoite on pyrittävä johtamaan tehtävän toiminta-ajatuksesta sekä ilmaisemaan määrää tai laatua osoittavana tunnuslukuna. Se voidaan ilmaista myös sanallisesti - kuitenkin niin, että sen toteutumista voidaan arvioida.

Taloudellisia tavoitteita ovat määrärahat ja tuloarviot. Muita taloudellisia tavoitteita ovat esim. suoritteiden yksikköhinta ja investointihankkeen kustannusarvio.

Kuntalain mukaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talousarvion poikkeamista ja omana kokonaisuutenaan arvio kunnan ja kuntakonsernin laajuuteen nähden merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Lisäksi toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

5.1. YLEISET TALOUDEN TAVOITTEET

Toteumaa verrataan tilikauden aikana muutettuun talousarvioon. Tuloslaskelmaan on vuoden aikana tehty vain 253 000 euron lisäys toimintakuluihin.

Vertailukelpoisuuteen vuosien 2024 ja 2025 välillä vaikuttaa työllisyysalueiden toiminnan aloitus, mikä kasvatti toimintakuluja ja lisäsi valtionosuuksia.

Talousarviossa oli arvioitu, että tilikauden alijäämä tulee olemaan 2,9 milj. euroa. Tilinpäätöksessä tilikauden alijäämä oli 0,5 milj. euroa. Perusteena paremmalle tulokselle olivat mm. se, että toimintatuotot ylittivät 0,7 milj. euroa arvioidusta ja toimintamenot alittuivat 1,8 milj. euroa arvioidusta.

Kunnan tuloslaskelman mukaiset toimintamenot olivat 40,2 milj. euroa. Toimintakate toteutui 2,5 milj. euroa paremmin kuin oli arvioitu.

Toimintatuotot olivat 7,4 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa.

Verotuloja kertyi 42,1 milj. euroa ja valtionosuuksia maksettiin 4,1 milj. euroa. Verojen toteumaprosentti oli 98,6 ja valtionosuuksien 97,4.

Kunnan tilinpäätöksen vuosikate oli 5,5 milj. euroa. Vuosikatteella ei pystytty kattamaan 6 milj. euron poistoja.

Taseeseen kertynyt ylijäämä on 31.12.2025 yhteensä 81,1 milj. euroa.

Kunnan toteutuneet investoinnit vuonna 2025 olivat 6,1 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa alle talousarvion. Tilikauden aikana investointeihin tehtiin muutoksia nettona 0,4 milj. euroa.

5.2. KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja palvelutuotantoa kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Samalla kunnanhallitus kantaa vastuun kunnan toimintojen ja palveluiden kehittamisestä.

Erityiseksi painopistealueeksi vuonna 2025 ilmoitettu uusien valtuutettujen ja lautakunnan jäsenten perehdyttäminen sekä koulutus.

Kunnanhallitus on pääosin onnistunut toteuttamaan asetetut strategiset tavoitteet ja toimimaan budjetoiduilla rahamäärillä.

5.3. TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen lautakunnan toiminta-ajatuksena on hallinnoida ja mahdollistaa kunnan sisäisten tukipalveluiden sekä kuntalaisille tarjottavien palveluiden strategian mukaista toteutumista sekä laatutasoa.

Lautakunnan tehtävänä on toteuttaa kunnan investointiohjelmaa ja investointiohjelman pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittäminen. Tehtävä on haastava ja vaatii priorisointeja, koska investointikohteita on kasautunut tuleville vuosille paljon.

Painopistealueet vuosille 2025 – 2027:

- kunnantalon ja koulukeskuksen investointiprojektit
- Vedenhankinnan yleissuunnitelman mukaiset toimenpiteet sekä vesijohto- ja jätevesiverkostojen korjausvelan pienentämiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2025
- Kiinteistöjen hoitoa, automatisointia ja energian käyttöä kehitetään niin, että päästään hyviin tuloksiin, pyritään kustannusten laskuun ja pitkänajan taloudellisempaan kehitykseen.

Vesihuoltopalveluiden järjestäminen sekä siihen liittyvien investointien suunnittelu, toteuttaminen sekä toteutuksen valvonta vaativat teknisen toimen muutenkin laajalla tehtäväkentällä huomattavan paljon resursseja. Vuoden 2025 hankkeiden osalta puutteita on havaittu Eurajoen vesitornin etävalvontalaitteiston kilpailutuksessa sekä Rauman yhdysvesijohdon paineenkorotusaseman rakennusvaiheen valvonnassa.

Tarkastuslautakunta korostaa hankintaprosessien suunnittelun sekä riittävien henkilöresurssien merkitystä, jotta havaitun kaltaisilta virheiltä voitaisiin tulevien investointien tapauksessa välttyä. Lisäksi tähdennetään kustannuksien kirjaamista oikealle tiliöinnille, jotta saadaan tarkempaa tietoa kustannuksien jakautumisesta ja voidaan siten paneutua tarkemmin kyseisiin kohteisiin.

Kokonaisuutena tekninen lautakunta on suoriutunut kohtuullisen hyvin asetetuista strategisista tavoitteista ja pystynyt kokonaisuutena selvästi alittamaan budjetoidut menot.

5.4. HYVINVOINTI- JA KUNTAKEHITYSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatuksena on luoda toimintaedellytykset kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävässä palveluissa, mahdollistaa kuntalaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden aktiivisuus kuntalaisten palveluissa ja niiden järjestäjinä esim. kumppanuussopimusten kautta.

Painopistealueiksi on kirjattu vuosille 2025 -2027:

- Vuorovaikutuksen ja yhdessä tekemisen vahvistaminen muiden hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa sekä Eurajoen kunnan hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen.
- Kulttuuri- ja matkailukohteiden fyysistä kuntoa ja saavutettavuutta pyritään parantamaan erilaisin toimenpitein.
- Edistetään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja tuetaan sitä kautta aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Edistetään toiminnalla kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin.
- Kuntayhteistyö tehostuu Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kanssa työllisyyden hoidossa. Eurajoella sijaitsee asiointipisteet.

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunnan moninaisen tehtäväkentän strategisissa tavoitteissa sekä taloudessa on onnistuttu kohtuullisen hyvin. Erityistä huomiota kaipaavat nuorison hyvinvointiin ja terveellisiin elintapoihin liittyvät toiminnot.

5.5. SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen palvelualueita ovat: varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, lukiokoulutus ja osaamisen edistäminen sekä kasvun ja vanhemmuuden palveleminen.

Sivistystoimen palvelualueita ovat hallintopalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, lukiokoulutus.

Painopistealueet kaudelle 2025-2027:

- Varhaiskasvatuksen palveluiden järjestäminen pysyvissä tilaratkaisuissa väliaikaisten sijaan
- Perusopetuksen sopeuttaminen alenevan oppilasmäärän mukaan, sivistyspalveluiden toteuttaminen taloudellisesti ja vastuullisesti
- Unicefin lapsiystävällinen kunta periaatteiden kehittäminen ja ylläpitäminen.

Varhaiskasvatuksen väliaikaiset tilaratkaisut ovat aiheuttaneet toiminnallisia haasteita.

Perusopetuksen toiminta-ajatuksena on huomioida hyvinvointia edistävät ja ennaltaehkäisevät toiminnot. Toiminta-ajatuksena on lisäksi säilyttää jatko-opiskelumahdollisuus kunnassa.

Sivistystoimen toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin, ja toiminta pysyi hyvin budjetoiduissa raameissa.

5.6. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta toimii kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Toiminta-ajatuksena on kunnan strategian mukaisesti edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista.

Rakennetun ympäristön viihtyisyys ja turvallisuus ovat osa kunnan strategiaa. Kiinteistöjen omistajia ”herätellään” omistamiensa rakennusten ja pihapiirin kunnossapitovelvollisuudesta suorittamalla kirjallisten ilmoitusten perusteella tehtäviä jatkuvan valvonnan tarkastuksia niin ympäristösuojelun kuin rakennusvalvonnankin näkökulmasta.

Painopistealueet vuosille 2025 – 2027:

- Rakentamista ohjaava lainsäädäntö uudistuu uuden rakentamislain myötä merkittävästi.
- Rakentamisen neuvonnan ja ohjauksen tarve tulee lisäämään asiakasyhteydenottoja ja asiakaspalvelun saatavuus tulee taata.
- Lainsäädännön muutokset vaativat henkilöstön koulutusta, käytössä olevien ohjelmistojen kehittämistä ja riittävästi henkilöstöresursseja hyvän asiakaspalvelun takaamiseksi ja laadukkaan rekisteritiedon tuottamiseksi.

Tavoitteet toimintavuoden aikana on saavutettu.

6. TARKASTUSLAUTAKUNNAN MUUT HAVAINNOT JA ARVIOINNIT

Eurajoen kunnan toimintamenoista liki 60 % muodostuu henkilöstökuluista, ja ostopalvelut mukaan lukien näiden kulujen yhteenlaskettu osuus toimintamenoista on jopa 85 %. Näin ollen kaikkien kunnan toimintojen henkilöstö- ja palvelumitoituksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös luottamus-henkilöiden määrää ja hallinnon toimintakuluja on tarkasteltava kriittisesti.

Investointien määrä oli Eurajoella vuonna 2025 suhteellisen korkealla tasolla, ja tulevana vuosina suunnitellut investointimenot yhä kasvavat. Investointipainetta ovat osaltaan lisänneet esiin tulleet sisäilmaongelmat. Vesilaitoksen mittavat investointi- ja korjaustarpeet lisäävät osaltaan projektien ruuhkautumista. Ratkaisuina ongelmiin on esitetty mm. oikeanlaisen resurssoinnin kohdentamista investointiprojekteihin.

Hankinnat tulee pyrkiä kilpailuttamaan ja saadut tarjoukset käsittelemään siten, ettei tarjouskilpailun jälkeen tulisi valituksia muilta toimijoilta. Investointimäärärahojen kohdentamiseen eri vuosille, ja aikataulujen realistisuuteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota, ja toteutettavien investointien valvontaan kohdentaa riittävästi resursseja. Tarkastuslautakunta haluaa muistuttaa, että ulkoistettujen palvelujen toteutumisesta tulee aina myös valvoa.

Sivistystoimen menot kattavat yli puolet nykymuotoisen kunnan toimintamenoista, sekä toiminta vaatii lisäksi suuren määrään investointeja. Näin ollen myös sivistystoimen toimintaa ja budjetointia on tarkasteltava kriittisesti, vaikka kyseessä on erityisesti lasten ja nuorten kohdalla aina panostus tulevaisuuteen, ja vaikutukset toiminnan laadun kärsiessä voivat olla varsin moninaiset.

Eurajoen väestö on hieman Satakunnan keskiarvoa nuorempaa, ja Eurajoella asuu Satakunnan terveimmät asukkaat THL:n sairastavuusindeksin mukaan. Myös työttömyysluvut ovat edelleen Satakunnan alhaisimpia. Erityistä huomiota kaipaa lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvät asiat sekä kaikenikäisten monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen. Väestön vanheneminen ja alhainen syntyvyys tulevat aiheuttamaan tulevaisuudessa haasteita palveluiden toteuttamiselle.

Kunnalla on hyviä yritystontteja ja omakotitalotontteja, joiden markkinointia tulisi yhä terävöittää. Prizztech Oy on mukana kehittämässä kuntamme elinkeino- ja yritystoimintaa. Kyseisen palvelun raportointeja on toivottu annettavaksi kunnanhallituksen ohella myös hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunnalle. Kunnan elinvoiman ja kehittämisen hankkeissa olisi hyvä osallistaa myös laajemmin luottamushenkilöitä.

7. YHTEENVETO JA ALLEKIRJOITUKSET

Toimintakulut v. 2025 olivat n. 5 % suuremmat kuin v. 2024 eli 40,2 M€. Suurin yksittäinen osio, eli henkilöstökulut olivat vuonna 2025 23,5 M€, joissa nousu oli ennakoitua pienempi. Viime vuonna kunta maksoi valtiolle 4,1. M€ negatiivista valtionosuutta.

0,54 M€ negatiivista tulosta voitaneen pitää jonkinmoisena torjuntavoittona huomattavasti pessimistisempään talousarvioon verrattuna. Kunnan on edelleen välttämätöntä tehdä ratkaisuja kulujen karstimiseksi ja tulojen lisäämiseksi, koska yleisesti heikot talouden ennusteet sekä hintatason nousu eivät tule helpottamaan kuntatalouden tasapainottamisen haasteita tulevina vuosina.

Poistojen kasvaessa ja vuosikatteen jäädessä vuotuisia poistoja alemmaksi, tulee tasapainoisen talouden ylläpito olemaan tulevina vuosina entistä haastavampaa, mikäli verotulojen kehityksessä tai valtionosuuksien jaossa ei tapahdu merkittäviä positiivisia muutoksia.

Kunnanhallituksella ja lautakunnilla on ollut vuodelle 2025 sitovia tavoitteita 71 kappaletta, joista toteutui täysin 51 kpl, osittain 17 kpl ja 3 ei toteutunut. Tavoitteiden toteutumista seurataan erillisellä ohjelmalla. Tulosta voitaneen pitää kohtuullisen hyvänä.

Tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että sitovien tavoitteiden tulisi olla konkreettisia ja mitattavia. Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa, että sitovien tavoitteiden määrä on huomattavan korkea.

Henkilöstön hyvinvoinnista ja osaamisesta huolehtiminen on kirjattu Eurajoen kuntastrategian 2023 - 2026 keskeisiin tavoitteisiin. Henkilöstön määrä pysyi vuosina 2024 - 2025 vakaana 450 henkilön paikkeilla, ja työhyvinvoinnin tunnusluvut kehittyivät myönteisesti. Sairauspoissaolot myös vähenivät selvästi edellisvuodesta, ollen nyt noin 13 päivää vuodessa työntekijää kohti. Työtä henkilöstön koulutuksen ja työhyvinvoinnin kehittämiseksi tulee silti edelleen jatkaa.

Eurajoella 27. päivänä toukokuuta 2025

Markku Weckman
puheenjohtaja

Terhi Virta

Pasi Viitanen

Satu Pessi

Petri Laakso
varapuheenjohtaja

Päivi Alanko-Rehelmä

Marko Rantanen